

DOSAR NR. 570/ 2003

ROMANIA

CURTEA DE APEL BUCURESTI-SECTIA CONTENCIOS ADMINISTRATIV

Decizia civilă nr.506

Sedința publică de la 16.06.2003

Curtea compusă din:

PRESEDINTE	IULIANA PUSOIU
JUDECATOR	ADRIAN VLAD
JUDECATOR	LUIZA PAUN
GREFIER	DANIELA TOADER

Pe rol pronunțarea asupra recursului declarat de reclamanta Asociația pentru Apărarea Drepturilor Omului-Comitetul Helsinki împotriva sentinței civile nr. 482/29.11.2002 pronunțată de Tribunalul București -Secția a -VIII-a Civilă ,Conflicte de Muncă și Litigii de Muncă .

Dezbaterile au avut loc în ședința publică de la 9.06.2003 , când au fost consemnate în încheierea de ședință de la acea dată și care face parte integrantă din prezenta decizie când Curtea, având nevoie de timp pentru a delibera, a amânat pronunțarea la 16.06.2003, când a pronunțat următoarea decizie :

CURTEA ,

Deliberând asupra recursului, constată următoarele:

Asociația pentru Apărarea Drepturilor Omului în România – Comitetul Helsinki (APADOR –CH), la 21.12.2002, a chemat în judecată Serviciul Român de Informații solicitând instanței ca, prin hotărârea pe care o va pronunța, să se dispună obligarea pârītului să-i comunice în scris informațiile de interes public pe care le-a cerut prin scrisoarea din 26.08.2002, să fixeze un termen pentru comunicarea respectivelor informații, să constate că SRI a încălcat art.7 alin.2 din Lg.544/2001, și-n consecință să fie obligat să inițieze o anchetă administrativă internă pentru sancționarea celui vinovat.

În motivarea acțiunii reclamanta a arătat că în baza Lg.544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public s-a adresat pîrîtului cu scrisoarea înregistrată sub nr.302/26.08.2002 pentru a-i comunica pentru cîți membrii ai conducerilor partidelor politice, ai asociațiilor civice, ziariști, a solicitat organelor parchetului autorizații de efectuare a unor acte în scopul culegerii de informații sau înregistrări ale convorbirilor și/sau de imagini, cîte astfel de solicitări au fost aprobate, cîte prelungite și care a fost durata fiecăreia, cîte regii autonome și societăți comerciale au fost inițiate sau preluate de SRI, care este denumirea și profilul de activitate al fiecăreia de la înființarea SRI și pînă în prezent(defalcat pe fiecare an), care au fost veniturile realizate de pîrît prin aceste regii autonome și societăți comerciale și cum au fost cheltuite aceste venituri de la înființarea SRI și pînă în prezent(defalcat pe fiecare an).

Că, deși instituția pîrîtă a primit cererea la data de 28.08.2002, aceasta nu a comunicat nici un răspuns reclamantei în termenul prevăzut de lege, însă, după reclamația administrativă la conducerea SRI, i s-a transmis refuzul de comunicare în scris a informațiilor solicitate.

Tribunalul București, Secția a VIII-a pentru conflicte de muncă și litigii de muncă, prin sentința civilă nr.482/29.11.2002 a respins cererea reclamantei ca neîntemeiată reținînd că informațiile solicitate decurg din activitatea cu caracter secret pe care pîrîtul o desfășoară potrivit legii privind strîngerea și valorificarea informațiilor și, ca atare, dobîndesc ele însele caracter secret fiind exceptate conform art.12 alin.1, Lg.544/2001 de la liberul acces al persoanelor.

Împotriva sentinței Asociația pentru Apărarea Drepturilor Omului în România - Comitetul Helsinki(APADOR-CH) a declarat recurs invocînd dispozițiile art.304 pct.9 și 304/1 c.pr.civ.

În acest sens, prin motivele depuse la dosar recurenta arată că Lg.51/1991 privind siguranța națională este anterioară Constituției și, prin urmare, prevederile ei au suferit implicit corecturi prin textele constituționale care consacră dreptul persoanei de a avea neîngrădit acces la orice informație de interes public dacă nu prejudiciază siguranța națională. Or, în cauză, intimatul pîrît nu a făcut nici un fel de dovadă că informațiile solicitate ar prejudicia sau leza în vreun mod siguranța națională.

Se mai arată totodată, că art.24 alin.5, Lg.182/2002 „interzice clasificarea ca secret de stat a informațiilor, datelor sau documentelor în scopul ascunderii încălcării legii, erorilor administrative, limitării accesului la informațiile de interes public, restrîngerii ilegale a exercițiului unor drepturi ale vreunei persoane sau lezării altor interese legitime”, astfel încît, datele solicitate de reclamantă privind activitatea de supraveghere a unor ziariști, sau a unor membrii ai conducerilor partidelor politice ori ai asociațiilor civice, în condițiile în care această supraveghere este dincolo de limitele rezonabile, cu consecința nefinalizării ai” constituie informații publice ca și datele referitoare la regii autonome și societățile comerciale „înființate

sau preluate" de SRI, neputînd fi incluse în categoria informațiilor clasificate potrivit art.13,Lg.544/2001.

Examinînd sentința atacată în raport cu criticile formulate, probele administrate și dispozițiile legale incidente cauzei, Curtea constată că este temeinică și legală, iar recursul nefundat.

Intr-adevăr, dreptul la informație publică este un drept fundamental al cetățeanului prevăzut în Declarația Universală a Drepturilor Omului (art.19), în protocolul internațional cu privire la drepturile civile și politice (art.19 alin.2) ratificat de România la 20.11.1994, în Convenția Europeană a Drepturilor Omului (art.10) ratificată împreună cu Protocoalele sale adiționale de România la 18.05.1994, precum și în alte documente internaționale.

Exercitarea acestui drept care cuprinde libertatea de a primi sau comunica informații ori idei, prin orice mijloc de exprimare, fără amestecul autorităților publice și fără frontiere poate fi supusă unor formalități, condiții, restrîngerii sau sancțiuni prevăzute de lege, într-o societatea democratică, pentru protecția unor valori deosebite.

În acest sens, art.19 alin.3 din protocolul internațional cu privire la drepturile civile și politice prevede că exercitarea libertății „de a căuta, primi de a răspîndi informații și ideii de orice fel” poate fi supusă anumitor limite stabilite în mod expres prin lege și care sunt necesare „respectării ordinii publice, sănătății sau moralității publice”.

Reglementînd limitele exercițiului libertății în discuție, art.10 alin.2 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, adaugă la restrîngerile din Protocolul amintit și măsurile necesare pentru prevenirea infracțiunilor, pentru a împiedica divulgarea de informații confidențiale sau pentru a garanta autoritatea și imparțialitatea puterii judecătorești.

Pe plan intern, dreptul persoanei de a avea acces neîngrădit la orice informație de interes public este consacrat în Constituție prin art.3(1), ca „Dreptul la informație nu trebuie să prejudicieze măsurile de protecție a tinerilor sau siguranța națională”.

Excepțiile de la accesul liber al cetățenilor la informație sunt enumerate în art.12,lg.544/2001, unde la lit.a, sunt prevăzute „informațiile din domeniul apărării naționale, siguranței și ordinii publice, dacă fac parte din categoriile informațiilor clasificate, potrivit legii”.

În cauză, SRI, chemat în judecată de APADOR-CH, desfășoară potrivit legii sale de organizare și funcționare nr.14/1992, activități pentru culegerea, verificarea și valorificarea informațiilor iar aceste activități, inclusiv cele care presupun restrîngerea temporară a exercitării unor drepturi și libertăți, cît și informațiile, obținute, preluate, valorificate, au caracter secret de stat conform art.10,12 și 32, Lg.51/1991 privind siguranța națională.

Chiar dacă acest act normativ este anterior Constituției, prevederile sale din art.10 și 12 care interesează în cauză, sunt pe deplin aplicabile, critica pentru

60

neconstituționalitate fiind respinsă prin decizia Curții Constituționale nr.341/12.09.1997.

Legea 182 privind informațiile clasificate stabilește în art.17 lit.f și g, că în categoria informațiilor secrete de stat sunt cuprinse „informațiile care se referă la:

f) activitatea de informații desfășurată de către autoritățile publice stabilite de lege pentru apărarea țării și siguranței naționale; g) mijloacele, metodele, și echipamentul de lucru, precum și sursele de informații specifice, folosite de autoritățile publice care desfășoară activitate de informații”.

Prin urmare, datele și informațiile referitoare la autorizațiile solicitate parchetului de către Serviciul Român de Informații pentru culegerea de informații, și de înregistrare a convorbirilor și/sau a imaginilor, constituie informații clasificate la care au acces numai persoanele îndreptățite, în condițiile HG 585/2002, între care nu figurează și reclamanta.

Susținerea acesteia că instituția pârîtă nu a făcut dovada că informațiile solicitate ar prejudicia sau leza în vreun mod siguranța națională, nu poate fi primită deoarece includerea lor prin lege în categoria informațiilor secrete de stat presupune implicit că transmiterea lor persoanelor neîndreptățite este de natură să prejudicieze siguranța națională și alte valori pe care legea a înțeles să le ocrotească prin secretizarea informațiilor.

Pe de altă parte, prin legea sa de organizare și funcționare (art.45), SRI este obligat să asigure păstrarea secretului de stat și prevenirea scurgerii de date și care potrivit legii nu pot fi divulgate, așa încât nu poate fi obligat să comunice date și informații clasificate reclamantei.

În ce privește capătul de cerere referitor la regiile autonome și societățile comerciale „înființate sau preluate de SRI”, Curtea constată că s-a răspuns reclamantei cu adresa nr.36006/20.09-1992, singura regie înființată față de care pârîtul îndeplinește atribuțiile unui minister de resort, fiind RASIROM.

Această regie autonomă înființată prin HG 60/1995, publicată în M.Of.nr.40/1995, este supusă controlului tuturor organelor cu drept de control asupra agenților economici, iar bilanțul său contabil, verificat de autoritățile financiare competente, se depune la Oficiul registrului comerțului, care are obligația de a publica în Monitorul Oficial al României putînd fi astfel consultat de cei interesați.

Față de considerentele prezentate, Curtea constată că sentința atacată este legală și temeinică iar recursul nefondat și, ca atare, urmează să fie respins.

PENTRU ACESTE MOTIVE
IN NUMELE LEGII
DECIDE:

Respinge ca nefondat recursul formulat de Asociația pentru Apărarea Drepturilor Omului din România – Comitetul Helsinki, împotriva sentinței civile nr.482/29.11.2002, pronunțată de Tribunalul București- Secția a VIII-a Civilă, Conflicte de Muncă și Litigii de Muncă, în dosar nr.1659/2002.

Irevocabilă.

Pronunțată în ședință publică, azi 16 iunie 2003.

PRESEDINTE
Iuliana Pusoru

JUDECATOR
Adrian Vlad

JUDECATOR
Luiza Păun

GREFIER
D.Toader

Red.AV
EF/2ex.
TB-S.8-a
Jud.Radu Ionel

61